

AKOS

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA
OMREŽJA IN STORITVE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka: 0073-49/2023/10

Datum: 14. 3. 2023

ZADEVA: Odgovori na pripombe zainteresirane javnosti glede predloga Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: agencija) obvešča javnost, da je na podlagi osmega odstavka 139. člena Zakona o elektronskih komunikacijah - ZEKom-2 (Uradni list RS, št. 130/22) pripravila predlog Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture (v nadaljevanju: splošni akt)

Predlog sledi rešitvam prej veljavnega Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture (Uradni list RS, št. 12/2018 in 130/22 – ZEKom-2).

Osnutek navedenega splošnega akta je agencija objavila na svoji spletni strani 11. 1. 2023 ter pozvala zainteresirano javnost, naj do vključno 10. 2. 2023 nanj poda pripombe, predloge in dopolnitve. Na prošnjo zainteresirane javnosti je agencija rok za posredovanje pripomb podaljšala do vključno 15. februarja 2023.

Do izteka roka je agencija prejela pripombe naslednjih deležnikov:

- **družbe A1 Slovenija d.d.**, Ameriška ulica 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: A1 Slovenija),
- **družbe A1 Towers d.o.o.**, Ameriška ulica 4, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: A1 Towers),
- **družbe Telekom Slovenije d.d.**, Cigaletova 15, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telekom Slovenije),
- **družbe T-2 d.o.o.**, Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: T-2),
- **družbe Rune Enia d.o.o.**, Partizanska cesta 109, 6210 Sežana (v nadaljevanju: Rune Enia),

Agencija je prejela mnenja in pripombe dne 22. 2. 2023 objavila na svoji spletni strani.

V nadaljevanju agencija povzema prejete pripombe, predloge in mnenja po posameznih deležnikih ter se opredeljuje do njih.

1. A1 Slovenija in A1 Towers

Pripombe, predlogi in mnenja družb A1 Slovenija in A1 Towers so vsebinsko enaka, zato je njihov povzetek in odgovor nanje skupen.

- a) Družbi predlagata nov, četrti odstavek 3. člena, ki naj določa, naj infrastrukturni operaterji ustanovijo in objavijo kontaktne točke za prejem prošenj prosilcev. Svoj predlog družbi utemeljujeta z izkušnjami iz prakse, ki je pokazala, da vloge prosilcev pri infrastrukturnih operaterjih ne pridejo dovolj hitro do odgovorne osebe, kar povzroča zamude pri njihovem obravnavanju.

Agencija v zvezi s predlogom odgovarja, da predloga ne bo upoštevala, ker se takšna zahteva zdi dodatna in prekomerna obremenitev (vseh) infrastrukturnih operaterjev, saj je med njimi verjetno večina takšnih, ki se s prošnjo operaterjev za dostop do infrastrukture nikoli ne bo srečala. Pri tem je potrebno upoštevati, da gre v večji meri za infrastrukturne operaterje, ki niso operaterji omrežij elektronskih komunikacij in primarno ne delujejo v sektorju elektronskih komunikacij, zato mora biti morebitno nalaganje novih obveznosti še posebej skrbno utemeljeno. Hkrati pa agencija pojasnjuje, da je s Priporočilom v zvezi s skupno uporabo fizične infrastrukture¹ (v nadaljevanju: Priporočilo za skupno uporabo) predlagala pripravo vzorčne ponudbe, katere sestavni del naj bodo kontaktni podatki odgovorne osebe in službeni elektronski naslov.

- b) Družbi sta predlagali nov tretji odstavek 4. člena, s katerim naj se podrobneje določijo roki nekaterih dejanj znotraj procesa obravnave prošnje prosilca za dostop do fizične infrastrukture. Predlagani so naslednji roki: 3 dni za potrditev prejema prošnje, 8 dni po prejemu prošnje za opozorilo prosilcu na morebitne pomanjkljivosti prošnje in 15 dni po prejemu popolne prošnje za dostop za ponudbo prosilcu za zaprosen dostop oz. za njegovo zavrnitev. S predlagano dopolnitvijo bi po mnenju obeh predlagateljic infrastrukturnemu operaterju naložili proaktivno sodelovanje s prosilcem za dostop do obstoječe infrastrukture in tako pohitrili postopek do dokončne odločitve.

Agencija ugotavlja, da je predlog predlagateljic v večjem delu presega določbe 139. člena ZEKom-2, katerega izvajanje agencija podrobneje ureja s predmetnim splošnim aktom. Še posebej to velja za 15-dnevni rok, v katerem naj bi infrastrukturni operater po prejemu popolne prošnje moral prosilcu podati ponudbe oz. zavrnitev dostop do zaprosene fizične infrastrukture. Tako določen rok bi bil v nasprotju z 2-mesečnim rokom, kot ga zavrnitev prošnje za dostop oz. za možnost sprožitve spora določa 139. člen ZEKom-2, zato agencija tega roka ne more upoštevati. Določitev 3-dnevnega roka za potrditev prejema prošnje za dostop pa po mnenju agencije ne bi prispevala k hitrejšemu ali učinkovitejšemu postopku odločanja o odobritvi zaprosenega dostopa, saj razen potrditve prejema prošnje za dostop ne predvideva nobenih drugih dejanj infrastrukturnega operaterja, zato ga agencija tudi ne bo upoštevala. Ob tem pa je potrebno omeniti, da so ti roki, sicer kot neobvezni, že določeni s Priporočilom za skupno uporabo.

Določitev roka, v katerem mora infrastrukturni operater opozoriti prosilca na nepopolno prošnjo za dostop in zahtevati njeno dopolnitev, pa je po mnenju agencije smiseln, saj odpravlja morebitno

¹ https://www.akos-rs.si/fileadmin/user_upload/dokumenti/Zakonodaja/Priporocila_agencije/Priporocilo_v_zvezi_s_skupno_uporabo.pdf

namerno zavlačevanje infrastrukturnega operaterja pri obravnavi (nepopolne) prošnje za dostop do fizične infrastrukture. Agencija bo predlog predlagateljic v temu delu delno upoštevala tako, da bo podobno, kot to velja v primeru potrebnih dodatnih informacij za pripravo ponudbe v drugem odstavku 4. člena tega splošnega akta, določila 15-dnevni rok za poziv na dopolnitev ponudbe. 8-dnevni rok za poziv na dopolnitev nepopolne prošnje za dostop, kot sta ga predlagali predlagateljici, je sicer določen v Priporočilu za skupno uporabo, kot obligatorni rok pa se zdi prekratek, saj agencija ocenjuje, da glede na to, da znaša to zgolj 6 delovnih dni, predstavlja preveliko obremenitev za infrastrukturne operaterje.

- c) Ker je pričakovati, da bodo infrastrukturni operaterji sprejeli akte, v katerih bodo vnaprej opredelili pogoje za dostop do njihove fizične infrastrukture, družbi predlagata dopolnitev splošnega akta z novim, četrtem odstavkom 4. člena, ki bi določal, da so infrastrukturni operaterji dolžni svoji ponudbi oz. odgovoru prosilcu obvezno priložiti akte, ki niso javno objavljen predpis, vendar se v ponudbi oz. odgovoru sklicujejo nanje.*

Agencija smatra, da je predlagana dopolnitev splošnega akta smiselna, zato bo predlog predlagateljic v celoti upoštevala.

2. TELEKOM SLOVENIJE

- a) Telekom Slovenije predlaga, da se 6. člen splošnega akta dopolni z dvema dodatnima odstavkoma, ki natančneje opredeljujeta pomanjkanje prostora v primeru kableske kanalizacije ter zagotavljata načelo recipročnosti. Način določitve maksimalne dopustne zasedenosti cevi kableske kanalizacije bi po predlogu moral z internim aktom določiti infrastrukturni operater, pri njeni določitvi pa bi veljalo načelo recipročnosti, kar pomeni, da bi bil način njene določitve enak tudi v primeru, če se vlogi infrastrukturnega operaterja in prosilca za dostop do obstoječe fizične infrastrukture zamenjata.*

Predlog splošnega akta v 6. členu natančneje definira zavrnitveni razlog za dostop do zaprosene fizične infrastrukture zaradi pomanjkanja ustreznega prostora, kot je določen v 2. točki petega odstavka 139. člena ZEKom-2. Formula za izračun lahko predstavlja pomemben pripomoček za določanje prostora v kabelski kanalizaciji, vendar ne more biti odločilen. Agencija bo v primeru spora ali v morebitnem nadzornem postopku ugotavljala dejansko stanje fizične infrastrukture in možnosti namestitve dodatnih vodov, za katere je zaprosil prosilec za dostop, morebitna formula, kot bi jo določil infrastrukturni operater, pa lahko predstavlja le enega od kriterijev za odločanje agencije, še posebej tudi v luči dejstva, da bodo različni infrastrukturni operaterji, kot to ugotavlja že predlagatelj sam, za izračun prostora v kabelski kanalizaciji uporabljali različne formule. V praksi bi bilo namreč možno, da operater za svoje lastne potrebe takšne formule, ki jo je sam določil, ne upošteva, kar seveda pomeni, da formula ne odraža pravilne določitve možnosti namestitve dodatnih vodov.

Drugi del predloga predlagatelja, ki se nanaša na recipročnost v primeru dveh operaterjev elektronskih komunikacij, ko vsak od obeh operaterjev enkrat nastopa v vlogi infrastrukturnega operaterja – lastnika fizične infrastrukture in drugič v vlogi prosilca za dostop do te infrastrukture, pa že sam kaže na nekonsistentnost predloga. Recipročnost med obema operaterjema v primeru določanja možnosti namestitve dodatnih vodov v fizično infrastrukturo bi namreč pomenila, ali da en operater v takšnem primeru dovoli več, kot je po njegovi formuli največ možno (kar kaže, da njegova formula ni dobra, saj omejuje dostop, čeprav je še prostor) ali pa obratno, omejuje dostop operaterju - prosilcu, čeprav je po njegovi lastni formuli še vedno dovolj prostora (in ga bo celo moral dati na voljo drugemu iskalcu dostopa, ki uporablja drugačno formulo). Iz predloga tudi ni razvidno, kateri izračun maksimalne zasedenosti (večji ali manjši) bi v takšnem primeru bilo potrebno upoštevati. Prosilec dostopa in infrastrukturni operater se seveda lahko dogovorita za kakršenkoli način določitve razpoložljivega prostora v kabelski kanalizaciji, vendar pa bo agencija v primeru morebitnega spora ali nadzora - kot je že pojasnjeno zgoraj - izbrani metodi ne bo nujno sledila.

Na podlagi zgoraj naštetih razlogov agencija predloga Telekoma Slovenije ne bo upoštevala.

3. T-2

T-2 se uvodoma sklicuje na pripombe, ki jih je družba podala v okviru javnega posvetovanja med 10. 3. in 11. 4. 2022 v zvezi s Priporočilom za skupno uporabo ter navaja, da še vedno vztraja pri njih, zato bo agencija najprej povzela pripombe družbe na predlog Priporočila za skupno uporabo, ki bi jih bilo mogoče upoštevati tudi v predlogu splošnega akta, ter nanje odgovorila, v nadaljevanju pa bo povzela in odgovorila na pripombe, ki se nanašajo na sam predlog splošnega akta.

T-2 še pred konkretnimi pripombami na predlog splošnega akta pripominja, da ni povsem jasno, na čem temelji razmejitev med splošnim aktom kot prisilnim predpisom in dodatnim Priporočilom za skupno uporabo na isto temo.

Agencija ob tej pripombi pojasnjuje, da je priporočilo vrsta pravnega akta, s katerim se na pravno nezavezujoč način svetuje oz. predlaga določene ukrepe, načine ravnanja ali usmeritve.

Namen priporočil – kar velja tudi za predmetno Priporočilo za skupno uporabo – torej ni spreminjanje veljavnih, kogentnih norm, pač pa iskanje načinov (z neobveznimi predlogi), kako boljše oz. hitreje le-te udeležati, pri čemer je prav zaradi njihove neobveznosti velikega pomena, da naslovniki priporočila stremijo k enakim zakonitim ciljem. Tako je namen predmetnega priporočila čimbolj vzpodbuditi vse deležnike na trgu k optimizirani uporabi gospodarske javne infrastrukture za namene postavitve elementov elektronskih komunikacijskih omrežij, predvsem pa vzpodbuditi deležnike, ki s takšno infrastrukturo razpolagajo, da v največji možni meri omogočijo ali olajšajo omrežnim operaterjem dostop do svoje infrastrukture za namene postavitve elementov elektronskega komunikacijskega omrežja.

Z druge strani pa je namen splošnih aktov podrobnejše urejanje izvajanja z zakonom določenih

obveznosti, v primeru predmetnega predloga splošnega akta podrobnejša ureditev določb 139. člena ZEKom-2 o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture. S splošnim aktom agencija podrobneje ureja tista vprašanja, ki jih (v grobem) že naslavlja sam zakon, ne more pa določati strožjih ali celo novih obveznosti, ki jih sam zakon ne določa.

- a) *T-2 je v svojih pripombah k Priporočilu za skupno uporabo opozoril tudi na dejstvo, da v praksi prihaja do zavračanja dostopa do podometne stavbne fizične infrastrukture, kar bi bilo potrebno v predmetnem priporočilu posebej urediti.*

Agencija na to pripombo odgovarja, da določbe 139. člena ZEKom-2 urejajo vprašanja glede dostopa do obstoječe fizične infrastrukture (ne glede na vrsto ali lokacijo te infrastrukture), tudi do stavbne fizične infrastrukture, medtem ko določbe 137. člena posebej urejajo nekatera specifična vprašanja, ki se nanašajo na skupno uporabo stavbne fizične infrastrukture. Splošni akt, kot je bilo že pojasnjeno, podrobneje ureja pravice in obveznosti, določene v 139. členu ZEKom-2, drugih vprašanj, ki jih ta člen ne ureja (npr. specifičnih vprašanj o skupni rabi stavbne fizične infrastrukture) pa agencija s splošnim aktom ne more urejati, saj za to nima zakonskih pooblastil, zato pripombe T-2 ne more upoštevati. Tako 137. kot tudi 139. člen ZEKom-2 pa določata, da lahko v primeru nesklentive dogovora o dostopu do infrastrukture na zahtevo ene od strank o zadevi odloči agencija v sporu po postopku iz 286. člena ZEKom-2.

- b) *T-2 pripominja, da je agencija z določbami petega in šestega odstavka 4. člena splošnega akta prekoračila pooblastila, saj za takšno ureditev nima podlage niti v direktivi 2014/61/EU (BCRD) niti v ZEKom-2. Agencija namreč ni upoštevala učinka zadevnega dostopa na poslovni načrt ponudnika dostopa, vključno z investicijami infrastrukturnega operaterja, ki je bil zaprosen, da omogoči dostop, zlasti investicijami v fizično infrastrukturo, ki se uporablja za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev, kot to določa sedmi odstavek 139. čl. ZEKom-2. Po mnenju T-2 bi agencija takšno regulacijo cen lahko naložila operaterju s pomembno tržno močjo, nalaganje tovrstne obveznosti s splošnim aktom vsem infrastrukturnim operaterjem pa ne zadosti kriterijem za simetrično regulacijo.*

Agencija se s pripombo operaterja ne more strinjati. Direktivo BCRD, ki jo operater omenja, je v slovenski pravni red implementiral ZEKom-1C in jo sedaj povzema tudi ZEKom-2. Le-ta v 4. odst. 139. čl. določa, da mora infrastrukturni operater pripraviti ponudbo za skupno uporabo zmogljivosti pod poštenimi in razumnimi pogoji. Agencija je (in je bila že v preteklosti) mnenja, da je upravičenost do nastalih učinkovitih stroškov (katerim predlagatelj oporeka) pokazatelj razumnosti postavljene cene. Ponudnik dostopa mora seveda imeti razumne možnosti za pokritje svojih stroškov, kar pa v primeru podvajanja in neutemeljenega prenašanja stroškov v skladu s 4. odst. 139. čl. ZEKom-2 ne bil niti pošten niti razumen pogoj. Po mnenju agencije so cene pod razumnimi in poštenimi pogoji tiste, ki omogočajo pokritje stroškov zagotavljanja dostopa in primerno stopnjo donosnosti naložbe glede na

vložena sredstva. Takšne cene so ne samo poštene in razumne, temveč tudi vzdržne tako za infrastrukturnega operaterja kot za prosilca, s tem pa posredno tudi za končne uporabnike. Drugače rečeno, v nasprotnem primeru lahko infrastrukturni operater skuša prevaliti svojo neučinkovito gradnjo na prosilca, tako pa učinkovito manjša optimalno izrabo prostora in kapacitet. Ob tem agencija dodaja še, da je nabor obveznosti, ki jih z regulatorno odločbo nalaga operaterju s pomembno tržno močjo, širši.

- c) *T-2 meni, da je agencija v predlogu 5. člena splošnega akta neupravičeno izpustila besedilo iz šestega člena trenutno veljavnega splošnega akta (»niso v nasprotju s temi standardi, tehničnimi predpisi in specifikacijami«), saj bi po mnenju predlagatelja morali biti interni akti infrastrukturnega operaterja, ki urejajo tehnične lastnosti elementov infrastrukture, vedno skladni z nacionalnimi in mednarodnimi standardi, tehničnimi predpisi in specifikacijami, ki veljajo zanje, zato je tudi smiselno, da je to posebej poudarjeno tudi v besedilu splošnega akta.*

Agencija bo upoštevala pripombo in besedilo, kot je predlagano, vključila v 5. člen splošnega akta.

- d) *T-2 pripominja, da je kljub njegovim pripombam, ki jih je podal že ob sprejemanju ZEKom-2, besedilo 6. člena predloga splošnega akta v primerjavi s 7. členom trenutno veljavnega splošnega akta nespremenjeno. Problem namreč predstavljajo prakse navideznega zasedanja cevne kanalizacije z neuporabljenimi ali nepotrebni kabli, s čimer se infrastrukturni operater poskuša izogniti obveznosti zagotavljanja dostopa drugim operaterjem, medtem ko v primeru lastnih potreb takšen prostor sprosti z odstranitvijo teh kablov. T-2 meni, da bi morali splošni akt v 6. členu dopolniti s predlaganim besedilom, ki bi infrastrukturnim operaterjem v primeru prošnje za dostop do fizične infrastrukture ob siceršnjem pomanjkanju prostora naložil obveznost odstranitve nepotrebni kablov v roku dveh mesecev.*

Agencija se strinja s predlagateljem, da je (namerno) zasedanje kabelske kanalizacije z neuporabljenimi ali nepotrebni kabli nesprejemljivo, vendar predloga vseeno ne bo upoštevala, saj bi upoštevanje predloga T-2 lahko pomenilo tudi nesorazmeren poseg v upravljanje z lastno infrastrukturo infrastrukturnega operaterja. Takšno prakso bi prosilec dostopa infrastrukturnemu operaterju tudi težko dokazal in od njega zahteval odstranitev domnevno neuporabljenih ali nepotrebni kablov, vsekakor pa bi agencija pri odločanju o dodelitvi dostopa v primeru spora na zahteva ene od strani, v kolikor bi bil razlog za zavračanje dostopa problem z razpoložljivim prostorom, upoštevala vse okoliščine, med drugim tudi morebitno tovrstno prakso zasedanja prostora z neuporabljenimi vodi.

- e) T-2 primerja določbe 10. člena predloga splošnega akta in 3/3f BCRD in ugotavlja, da je v predlogu splošnega akta zavezanec infrastrukturni operater, v BCRD pa omrežni operater, iz česar po njegovem izhaja pomenska razlika med obema določbama. Po mnenju predlagatelja, ki se pri tem sklicuje na 17. uvodno določbo BCRD, alternativne načine za veleprodajni dostop do osnovne fizične infrastrukture predstavljajo (tudi) storitve lokalnega in osrednjega dostopa, ki jih ponudi omrežni operater, zato predlagatelj predlaga ustrezno dopolnitev 10. člena splošnega akta.

Agencija pojasnjuje, da pojem „omrežni operater“, kot ga uporablja BCRD (po definiciji iz 1. točke drugega odstavka 2. člena BCRD), pomeni »podjetje, ki zagotavlja javna komunikacijska omrežja ali je za to pooblaščen, kakor tudi podjetje, ki zagotavlja fizično infrastrukturo«, medtem ko ZEKom-2 za vsebinsko enako entiteto uporablja pojem »infrastrukturni operater«, ki po definiciji iz 17. točke 3. člena ZEKom-2 pomeni »fizično ali pravno osebo, ki zagotavlja fizično infrastrukturo, namenjeno zagotavljanju gospodarske javne infrastrukture, vključno z operaterjem omrežja«.

Niti iz 17. uvodne določbe BCRD (»...ko omrežni operater že zagotavlja veleprodajni dostop do fizične omrežne infrastrukture, ki bi ustrezal potrebam prosilcev za dostop...«), in določb f točke tretjega odstavka 3. člena BCRD (»razpoložljivost izvedljivih alternativnih načinov za veleprodajni dostop do fizične omrežne infrastrukture, ki jih ponuja omrežni operater in so primerni za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti...«), niti iz določb 6. točke petega odstavka 139. člena ZEKom-2 (»razpoložljivosti izvedljivih alternativnih načinov za veleprodajni dostop do fizične omrežne infrastrukture, ki jih ponuja infrastrukturni operater in so primerni za zagotavljanje elektronskih komunikacijskih omrežij,...«) ni možno zaključiti, da bi alternativni način za veleprodajni dostop do osnovne fizične infrastrukture lahko predstavljale storitve lokalnega in osrednjega dostopa, ki jih ponudi omrežni operater, kot to navaja predlagatelj. Te storitve namreč ne predstavljajo dostopa do fizične omrežne infrastrukture, ki po zgoraj citiranih določbah BCRD in ZEKom-2 predstavlja pogoj za mogočo zamenjavo (alternativo) zaprošenemu dostopu, pač pa pomenijo dostop na višjem nivoju. Iz navedenih razlogov agencija predloga T-2 ne bo upoštevala

4. Rune ENIA

- a) Rune ENIA pripominja, da bi agencija morala splošni akt uporabiti kot orodje za odpravo praktičnih ovir pri dostopu do kanalizacije in drogov, še posebej glede na to, da Priporočilo za skupno uporabo, ki obravnava praktično isto materijo, očitno ni dovolj. V nadaljevanju Rune ENIA navaja, da splošni akt ne more biti skoraj identičen s sedaj veljavnim splošnim aktom, saj je tudi zakonska podlaga zanj druga (ZEKom-2) kot za slednjega, ki je bil sprejet na podlagi ZEKom-1.

Pripombe so precej splošne in je nanje težko konkretno odgovoriti. Agencija je v okviru zakonskih določb 139. člena poskušala s predlogom splošnega akta v največji možni meri urediti predmetno področje znotraj omejitev, ki jih določa 139. člen ZEKom-2, v končnem besedilu splošnega akta pa bo

upoštevala tudi vse konkretne pripombe, ki ne presegajo njenih zakonskih pooblastil in za katere meni, da bodo pripomogle k namenu in ciljem splošnega akta.

Glede pripombe predlagatelja, da predlagani splošni akt ne more biti skoraj identičen s sedaj veljavnim splošnim aktom, saj zanj velja nova podlaga po ZEKom-2, hkrati pa je agencija soočena z zahtevo po uresničevanju Evropske gigabitne družbe, agencija pojasnjuje, da je zakonska podlaga za nov splošni akt res druga, vendar je besedilo 139. čl. ZEKom-2, katerega izvajanje ureja agencija s splošni aktom, praktično enako besedilu 93. člena ZEKom-1, ki je bil podlaga za sprejem sedaj veljavnega splošnega akta. Zaradi navedenih razlogov agencija tudi vsebine splošnega akta ni mogla bistveno spremeniti, vso pozornost pa je pri pripravi novega splošnega akta namenila reševanju vprašanj in odpravi problemov, ki jih je agencija zaznala pri izvajanju obveznosti 93. člena ZEKom-1 in sedaj veljavnega splošnega akta.

- b) Rune Enia opozarja, da v 1. členu manjka beseda »operaterja« za besedo »infrastrukturnega«.*

Agencija bo pripombo upoštevala.

- c) Rune Enia predlaga, da se za prvi odstavek 4. člena splošnega akta doda pododstavek z naslednjim besedilom: »Infrastrukturni operater ne sme pogojevati priprave ponudbe s predložitvijo drugih informacij in dokumentov, kakor tudi ne z obstojem služnostnih pravic prosilca ali dokumentacije po predpisih o graditvi objektov.« Predlog je družba obrazložila z navedbo, da infrastrukturni operater od prosilca ne sme zahtevati dokaza o sklenitvi služnosti, za katero naj bi bil po zakonu odgovoren sam infrastrukturni operater, saj bi že služnost, ki jo je pridobil za namestitev svojega omrežja, morala vključevati tudi upravičenja prosilca. Po drugi strani pa je upoštevanje gradbenih predpisov stvar prosilca v razmerju do države, ne pa do infrastrukturnega operaterja, zato slednji ne more imeti pristojnosti preverjanja skladnosti gradnje z njimi.*

Agencija je v 3. členu predloga splošnega akta določila obvezne sestavine prošnje za dostop do fizične infrastrukture, v 4. členu pa, katere dodatne informacije in podatke sme infrastrukturni operater (dodatno) zahtevati od prosilca za dostop, iz česar sledi, da infrastrukturni operater ne sme pogojevati dostopa do zaprosene fizične infrastrukture z dodatnimi zahtevami. Agencija ne vidi potrebe po navajanju nekaterih specifičnih zahtev, ki jih operater fizične infrastrukture od prosilca ne sme zahtevati, kot je na primer zahteva po predložitvi služnostnih pravic, zato predloga predlagatelja ne bo upoštevala.

- d) Rune Enia je k 4. členu predlagala nov, osmi odstavek: »V primeru zavrnitve dostopa po 5., 6., 7., 8. ali 9. členu splošnega akta je prosilec upravičen do ogleda na terenu, pri katerem vsak*

operater krije svoje stroške, v primeru zavrnitve po 6. členu pa tudi do izvedbe terenskega poskusa namestitve elementov omrežja z uporabo tehnologije, ki jo predlaga prosilec." S tako določbo v splošnem aktu bi preprečili neutemeljene zavrnitve s sklicevanjem na elemente omrežja, do katerih prosilec nima fizičnega dostopa in jih sam ne more preveriti. Nekatere tehnologije, kot so npr. fleksibilni notranji kanali, so lahko široko uveljavljene in preizkušene (npr. v sosednjih državah), vendar pa na omrežju infrastrukturnega operaterja niso nujno preizkušene. Da bi se izognili zavlačevanju in neutemeljenim zavrnitvam, mora imeti prosilec možnost tovrstne tehnologije preizkusiti v praksi.

Agencija na predlog družbe pojasnjuje, da ZEKom-2 v četrtem odstavku 16. člena že določa pravico operaterja omrežja, da infrastrukturnega operaterja zaprosi za pregled določenih elementov fizične infrastrukture na kraju samem, pri čemer so v navedenem členu določeni tudi že pogoji tovrstnega pregleda. Agencija meni, da je podvajanje obveznosti, ki so določene že v ZEKom-2, v splošnem aktu nepotrebno, zato predloga ne bo upoštevala. Prav tako agencija ne bo upoštevala predloga obvezne dopustitve izvedbe terenskega poskusa namestitve elementov omrežja z uporabo tehnologije, ki jo predlaga prosilec, saj bi po mnenju agencije to lahko predstavljalo tudi nevarnost za omrežje infrastrukturnega operaterja. Kot je agencija že pojasnila zgoraj, bo v primeru spora ali v morebitnem nadzornem postopku ob zavračanju dostopa zaradi pomanjkanja prostora ugotovljala dejansko stanje fizične infrastrukture in možnosti namestitve dodatnih vodov, za katere je zaprosil prosilec, ter pri tem upoštevala vse relevantne okoliščine.

- e) *Družba predlaga, da se v 7. členu splošnega akta, ki sicer podrobneje določa zavrnitveni razlog za dostop do fizične infrastrukture zaradi načrtov infrastrukturnega operaterja, kot zavrnitveni razlog smejo upoštevati le tisti načrti oz. plani, ki jih je infrastrukturni operater za tekoče leto najavil na portalu agencije. Poleg tega družba predlaga uvedbo mehanizma preverjanja izpolnjevanja takšnih načrtov ter sankcioniranja infrastrukturnih operaterjev, če takšnih načrtov niso izpolnili.*

Po mnenju agencije je s predlaganim besedilom splošnega akta, ki predvideva, da mora infrastrukturni operater zavrnitev dostopa zaradi svojih načrtov podkrepiti z ustreznimi podatki iz konkretne naložbe iz naložbenega načrta, dovolj dobro preprečila tovrstne zlorabe. Načrti infrastrukturnega operaterja so lahko tudi dolgoročni in odmaknjeni v prihodnost ter zanje infrastrukturni operater še ni najavil gradnje na portalu agencije; poleg tega pa sama najava gradnje ne pomeni obveze operaterja, da bo takšno gradnjo tudi v resnici realiziral. Tudi preverjanje, ali so bili takšni načrti uresničeni, po mnenju agencije pomeni pretiran poseg v poslovne odločitve infrastrukturnega operaterja, ki ima pravico (glede na okoliščine, ki jih ob načrtovanju investicije morda ni predvidel) svoje naložbene načrte spremeniti ali celo preklicati. Seveda pa v besedilu splošnega akta ostaja obveza infrastrukturnega operaterja, da odobri dostop do zaprosene infrastrukture, če se obdobje, za katere je zaprosen dostop, v celoti zaključi pred pričetkom izvedbe načrtov, na katere se infrastrukturni operater sklicuje. Agencija predloga ne bo upoštevala.

- f) *Rune Enia predlaga, da naj se v tretjem odstavku 7 člena za piko doda besedilo »...ter podpisano obljubo plačila nastale škode in izgubljenega dobička prosilcu, če fizična infrastruktura ne bo zasedena v roku, zapisanem v načrtu. Po preteku navedenega roka je dolžan infrastrukturni operater prosilcu predložiti dokumentacijo, vključno s fotografijami, ki dokazujejo, da je bila infrastruktura dejansko zasedena skladno s predloženimi načrti.«, kar družba utemeljuje s tem, da mora za načrte, ki so navidezni in se zlorablajo za oviranje konkurence, obstajati možnost naknadnega preverjanja upravičenosti zavrnitve dostopa ter sankcija v obliki odškodnine.*

S predlagano dopolnitvijo splošnega akta bi infrastrukturnemu operaterju naložili strožje obveznosti, kot jih sicer predpisuje ZEKom-2 v 11. členu glede preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli, ki infrastrukturnemu operaterju, ki objavi namero o načrtovani gradnji, ne nalaga tudi obveze, da mora to gradnjo tudi dejansko izpolniti. Morebitne zahtevke za plačilo nastale škode in izgubo dobička zaradi neizpolnitve naložbenih načrtov pa mora prosilec uveljavljati v civilnem postopku in jih agencija ne more urejati s splošnim aktom, zato predloga ne bo upoštevala.